

POLÍTICA

Un bust per a Josep Puig i Cadafalch

EDICIÓ IMPRESA | POLÍTICA | 17/02/2014 - 00:00h

SANTI VILA

La seva trajectòria és molt superior a la de personatges molt menors com Macià o Companys

A propòsit del centenari de la Mancomunitat que es commemora enguany ha sorgit un interessant debat sobre la conveniència de restablir la memòria de Josep Puig i Cadafalch. Es discuteix, per exemple, el fet d'aprovar o no aprovar l'exhibició d'un bust al Palau de la Generalitat o de reivindicar-ne les principals consecucions. Cal esvair qualsevol dubte sobre la trajectòria d'aquest prohòm del catalanisme, que també va ser un arquitecte, urbanista i historiador de l'art de reconegut prestigi internacional.

Des dels seus tres vessants com a polític, professional i acadèmic, Puig encarnarà els valors propis del catalanisme noucentista: regeneracionisme democràtic; esperit modernitzador d'inspiració clàssica i compromís per superar l'enfrontament entre dretes i esquerres. Com a arquitecte, són seus edificis barcelonins emblemàtics com la casa dels Quatre Gats, Serra, Amatller, de les Punxes o la restauració de Sant Miquel de Cuixà. Professor de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, va ensenyar a Harvard i a la Sorbona i va ser un dels quatre primers doctors honoris causa de la UB.

Les seves decisions polítiques més controvertides, com ara el suport inicial al cop de Primo de Rivera, s'han de contextualitzar en uns anys en què "la indignació" s'expressava amb bombes i en què el descrèdit de la democràcia representativa era fins i tot superior a l'actual, que ja és dir! Militant de la flama catalanista juntament amb Prat de la Riba, Cambó i Verdaguer i Callís, va formar part del moviment possibilista, convençut que havia arribat l'hora que el catalanisme participés en política a Catalunya i al conjunt de l'Estat i procurés desbancar el vell statu quo de la Restauració. Amb aquests plantejaments des del 1901 i fins al cop d'Estat del 1923, aquells joves no feren sinó conrear victòries electorals.

El polític i l'arquitecte confluïren com a regidor de Barcelona. Impulsor del Pla Jaussely, que va recosir la ciutat amb els municipis agregats el 1897, també va proposar la remodelació del barri gòtic i l'obertura de la Via Laietana. Devem a la seva idea d'una ciutat amb personalitat i sense motllos l'excepcionalitat de l'Eixample d'avui, admirat arreu del planeta.

Al capdavant de la Mancomunitat, seguint l'orientació de Prat, Puig va participar en l'impuls de moltes de les estructures d'Estat encara avui vigents. En destaca un ambiciós pla d'infraestructures, d'escoles i biblioteques, amb una gran voluntat d'equilibri territorial. També va ser cofundador de l'IEC o impulsor de les excavacions d'Empúries, símbol del passat mediterrani i clàssic de la nació contemporània que s'havien posat a construir.

Els temps maniqueus a partir dels anys vint van situar Puig en l'ostracisme, desgraciadament culminat amb l'exili, després que la seva casa d'Argentona passés a mans de les joventuts socialistes durant la Guerra Civil. Malgrat aquest fet, Puig no donaria mai suport al general Franco. Com va escriure el 1936, "tota la vida he sabut que érem a la vigília de la revolució". Ell i els joves de la primera Lliga eren conscients que amb l'adveniment de la República el seu temps havia passat. Era el torn d'ERC. La resta és coneguda: guerra fratricida, exili i quaranta anys de dictadura. Amb tot, fidel a les seves conviccions, quan el 1941 torna a Catalunya Puig reprèn l'activitat catalanista i aconsegueix la refundació de l'IEC i el restabliment d'importantes iniciatives acadèmiques i catalanistes. El seguici multitudinari del seu funeral, el 1956, va ser una inequívoca mostra de resistència cultural.

Per totes aquestes raons, es pot afirmar que la trajectòria de Josep Puig i Cadafalch és una de les més brillants i sòlides del catalanisme, incomparablement superior a la de personatges molt menors com Francesc Macià o Lluís Companys que paradoxalment han tingut molt més reconeixement institucional i social. Ara que novament vivim temps convulsos i d'excitació, potser val la pena recuperar la trajectòria dels qui més van excel·lir en el passat, comprendre'n els errors i encerts i procurar extreure'n les lliçons més oportunes.

lía

Seguir

Compartir en

Dejar un comentario

Recientes | Antiguos

Powered by Livefyre